

ابراهیم مددی: جنبش کارگری همواره متحد جنبش زنان بوده است

هژیر پلاسچی

بیستم اردیبهشت هشتاد و هفت

ابراهیم مددی، نایب رییس سندیکای کارگران شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه است. سندیکایی که چند سال پیش از این به همت کارگران شرکت واحد دوباره احیا شد و تاکنون به رغم تمامی فشارها به فعالیت‌اش ادامه داده است. هرچند در این مدت بسیاری از فعالین این سندیکا طعم بازداشت و زندان را چشیدند و اینک با پرونده‌های باز و در حال رسیدگی مواجهند و نیز منصور اسالو، رییس هیات مدیره‌ی آن در زندان است. به بهانه‌ی گرامیداشت روز کارگر در هفته “هم پیمان برای برابری با کارگران” گفتگویی کرده‌ام با مددی در ارتباط با ارتباطی که زنان کارگر با اهداف کمپین یک میلیون امضا دارند و نقشی که می‌توانند در پیشبرد این جنبش اجتماعی داشته باشند.

آقای مددی! با توجه به این‌که بیش از یک سال و نیم از آغاز فعالیت کمپین یک میلیون امضا برای تغییر قوانین تبعیض‌آمیز می‌گذرد می‌خواهم از شما به عنوان یک فعال کارگری بپرسم که این کمپین چقدر توانسته ذهن شما را درگیر کند؟

من با یک مقدمه به سوال شما پاسخ می‌دهم. اصولن از بدو پیدایش جنبش کارگری در جامعه‌ی بشری، مسئله‌ی برابری حقوق زنان و مردان جزو خواست‌ها و در دستور کار این جنبش بوده است. کما این‌که پیدایش تاریخ ۸ مارس به جنبش عدالت‌خواهانه‌ی کارگری وصل می‌شود و کارگران در زمینه‌ی تساوی حقوق بین زن و مرد پیشروی دیگر اقتشار و طبقات اجتماعی بوده‌اند؛ آنچنان که در تاریخ مبارزات کارگری این موضوع به صورت عینی مشاهده می‌شود. بنابراین کارگران در همه‌ی جوامع از تساوی و برابری حقوق زنان و مردان دفاع کرده و می‌کنند. در جریان تحولات اجتماعی نوین کشور ما هم اگر نقطه‌ی آغاز آن را انقلاب مشروطیت در نظر بگیریم با جستجو در تاریخ متوجه می‌شویم که پا به پای پیدایش نهضت‌های سندیکایی کارگری برای احقاق حقوق کارگران، نهضت‌های تساوی‌خواهی و برابری‌طلبی زنان هم شکل می‌گیرد و در آن مقطع تاریخی و شرایط اجتماعی هم بروز و ظهور پیدا می‌کند. معمولن این دو جنبش در تاریخ ما با افت و خیزهایی که داشته‌اند در کنار هم بوده‌اند اگرچه جنبش کارگری وسعت و گسترش بیشتری داشته است. در سال‌های اخیر هم که جنبش ایجاد نهادهای مردمی و مدنی از جمله نهادهای سندیکایی کارگری شروع شده است ما شاهد بوده‌ایم که پا به پای این حرکت، حرکتی هم از سوی خواستاران برابری حقوق زن و مرد آغاز شده است که به صورت طبیعی کسانی که در نهادهای مدنی و جریان تلاش‌های اجتماعی حضور دارند با حرکت اخیر زنان ایران آشنا هستند. از جمله سندیکای کارگران شرکت واحد به عنوان یک نهاد مردمی مستقل که از بطن کارگران بروز و ظهور پیدا کرده است همواره مدافع حقوق مساوی زنان و مردان در همه‌ی زمینه‌ها بوده است و از جریان کمپین یک میلیون امضا هم در حد توان خودمان حمایت کرده‌ایم و تصورمان بر این است که هر حرکتی که به سود تساوی و برابری انسان‌ها در جامعه شکل می‌گیرد، یک حرکت انسانی و قابل دفاع است.

یکی از نقدهایی که متوجه این حرکت میشود این است که خواستهای کمپین یک میلیون امضا، خواست‌های زنان طبقه‌ی

کارگرنیست. به نظر شما آیا آنچه به عنوان مطالبات کمپین مطرح می‌شود، یعنی تغییر قوانین تبعیض‌آمیز خواست زنان طبقه‌ی کارگر هم نیست.

به نظر می‌رسد مطالباتی که وجود دارد برای اقشار و طبقات مختلف اولویت‌بندی داشته باشد. برای طبقات فرودست اجتماعی، طبقات محروم و زحمتکش مسائل معیشتی و اقتصادی اولویت بیشتری دارد. البته در لایه‌های زنانی که به نسبت از شرایط بهتر اقتصادی برخوردار باشند دغدغه‌هایی مطرح است که باید از جانب جامعه به آنها پاسخ داده شود. به هر جهت در مطالبه‌ی حقوق عمومی که مربوط به همه‌ی انسان‌ها می‌شود مانند حق زندگی، حق آموزش، حق برخورداری از مواهب اجتماعی برای طبقات و اقشار مختلف نمی‌توان تمایزی قائل شد. آنچنان که امروز مسائل محیط زیست و آلودگی آب و هوا برای همه‌ی اقشار و همه‌ی طبقات اعم از فقیر و پولدار، دارا و ندار، سیاه و سفید و زن و مرد و هر گرایش و مذهبی دارای اهمیت و یک موضوع تمام بشری است. در مورد کمپین یک میلیون امضا که هدف خودش را برابری حقوق زن و مرد قرار داده به نظر می‌رسد اگر از طرف کسانی که این حرکت را حمایت کرده‌اند و در این جهت زحماتی هم می‌کشند و دچار مشکلاتی هم شده‌اند، به خواسته‌های به حق لایه‌های فرودستی جامعه‌ی زنان بیشتر توجه شود به این دلیل که ما مسائل و مشکلات بیشتری در آن لایه‌ها می‌بینیم شاید که کار بهتر و گسترده‌تر پیش برود. باید تلاش بشود که هرکسی در هر نهاد اجتماعی که کار می‌کند با گسترده‌ترین افرادی که خواهان آن حقوق هستند تماس بگیرد و در واقع شعارهای درست و منطقی خودشان را به لایه‌های گسترده‌تری نفوذ و رسوخ بدهند. همان‌طور که در فعالیت‌های کارگری در چند سال اخیر اتفاق افتاد حضور کارگران فعال موجب شد مبارزه‌ی کارگری واقعی‌تر شود و دیگر به فعالان کارگری محدود نشود. فکر نمی‌کنید حضور زنان کارگر در کمپین یک میلیون امضا می‌تواند موجب این شود که صدای آنان نیز شنیده شود؟

بله! اگر شرایطی به وجود بیاید که زنان کارگر که روزه به روز هم بر تعداد آنها افزوده می‌شود با کمپین یک میلیون امضا ارتباط برقرار بکنند، این کمک می‌کند به بهبود اوضاع اجتماعی زنان. اما به نظر می‌رسد که کسانی هم که در این جنبش فعال هستند باید تلاش خودشان را در نزدیکی به جامعه‌ی کارگری زنان که مشکلات زیادی هم متوجه آنهاست، انجام دهند. چون زنان کارگر باید مشکلات مردان کارگر را تحمل کنند و علاوه بر آن مشکلات دیگری را هم که به واسطه‌ی زن بودن دارند را مضاعف‌تر تحمل کنند. در ضمن برای زنان کارگر امروز امنیت شغلی آنها، معیشت آنها و درآمد آنها اهمیت بیشتری دارد. به این ترتیب به نظر می‌رسد که کنشگران جنبش زنان باید توجه بیشتری را به این طبقه از زنان جامعه‌ی مان‌شان بدهند و با یک ارتباط دو سویه بتوانند در گسترش فعالیت‌های خودشان در لایه‌های فرودست جامعه‌ی زنان موفق شوند.

آقای مددی! سندیکای شرکت واحد به عنوان بخشی از جنبش کارگری که به دلیل این‌که همه‌ی کارگران شرکت واحد مردان هستند، ساختاری مردانه دارد چه ارتباطی می‌تواند با کمپین یک میلیون امضا به عنوان بخشی از جنبش زنان داشته باشد؟

به هر جهت سازمان‌های مردم‌نهاد، سازمان‌های مدنی، سازمان‌هایی که از لایه‌های پایین‌دست اجتماعی تشکیل می‌شوند خود به خود یک نوع هم‌گرایی و کشش را به سمت همدیگر دارند. ساختار کارگری شرکت واحد عمدتاً مردانه است و ما در این بخش اخیراً شاهد بودیم که تعدادی از زنان راننده هم برای خطوط اتوبوسرانی در مناطق

ویژه‌یی در نظر گرفته شده‌اند. ما امیدواریم که این امر گسترش پیدا کند و ما در شرکت واحد شاهد حضور بیشتر زنان باشیم. ما اگرچه مستقیم در مورد مسائل زنان از نوع فعالیت‌های کمپین تلاشی نداشته‌ایم اما در گفتارها و جلسات خودمان همواره همکارانمان را دعوت کرده‌ایم به رعایت حقوق همسرانشان و همیشه خواستار این شده‌ایم که اگر برای حقوق کارگری تلاش می‌کنند باید برای حقوق همسرانشان و به طور اعم حقوق زنان هم تلاش و فعالیت بیشتری انجام بدهند و نگرش‌های خودشان را در زمینه‌ی رعایت حقوق زنان به سطح بهتری ارتقا بدهند. در این زمینه هم ما موفقیت‌هایی را به دست آورده‌ایم و تلاشمان این است که خانواده‌های کارگران سندیکایی را هرچه بیشتر با مسائل اجتماعی آشنا بکنیم تا بتوانیم در فعالیت‌هایمان بهتر حرکت کنیم. زنان آگاه به مسائل اجتماعی و آشنا به حقوق اجتماعی هم در خانواده منشا خیر خواهند بود و هم در صحنه‌ی اجتماعی. ما هم از این پدیده‌ی مثبت در فعالیت‌هایمان همیشه بهره برده‌ایم و آن را به کار می‌بندیم.

هژیر پلاسچی

تغییر برای برابری

جمعه ۲۰ اردیبهشت ۱۳۸۷ - امیر کبیر